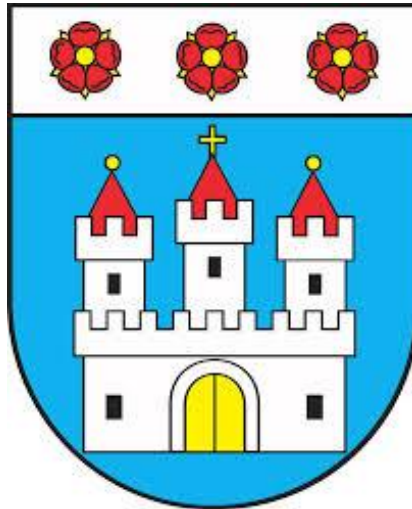

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

Gdańsk – Nowy Dwór Gdański
2017

Prognoza Oddziaływania na Środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminy Nowy Dwór Gdański

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

Spis treści

1. Podstawa prawna opracowania	3
2. Cel, zakres i metody opracowania	5
3. Informacja o zawartości, głównych celach, powiązaniach z innymi dokumentami oraz charakterystyka ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji	7
4. Ocena zagrożeń i stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji	17
5. Problemy oraz cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji	21
6. Ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, możliwości i sposoby ich ograniczania, zapobiegania lub kompensacji oraz możliwe rozwiązania alternatywne.....	22
7. Propozycje dotyczące przewidywanych metod oraz częstotliwości analizy skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji	28
8. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu planu na środowisko	28
9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	29

1. Podstawa prawna opracowania

Prognozę oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Dwór Gdański opracowano na podstawie art. 46 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późniejszymi zmianami). Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest elementem obligatoryjnym projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie stanowią odbicie ustaleń wynikających z dokumentów podjętych na szczeblu wyższym, w Dyrektywach Wspólnoty Europejskiej:

- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001);*
- *Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985);*
- *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992);*
- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003);*
- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. U. UE L 156 z 25.06.2003);*
- *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. U. UE L 24 z 29.01.2008).*

Zakres i stopień szczegółowości prognozy uzgodniono z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku (pismo RDOŚ-Gd-WOO.411.8.2016.AM.1 z dnia 28.10.2016 r.) oraz z Pomorskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo ONS.9022.2.12.2016.WR z dnia 16.09.2016 r.) Z wymienionych pism wynika, iż prognoza oddziaływania na środowisko projektu programu powinna zostać sporządzona w zależności

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

od oddziaływania planowanych przedsięwzięć oraz zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, szczegółowo przedstawiając:

- opis przewidywanych zmian, a także aktualnego zagospodarowania terenów objętych granicą dokumentu,
- analizę wariantową przeprowadzoną w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, zawierającą racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie lub wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych,
- analizę zmian klimatycznych, w tym omówienie założeń projektu w kontekście adaptacji do ww. skutków zmian klimatycznych wynikających z nasilającego się efektu cieplarnianego,
- analizę celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), zawierającą m.in. identyfikację jednolitych części wód dla terenu opracowania, ocenę stanu tych wód oraz ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych w kontekście realizacji ustaleń planu,
- występowania obiektów uciążliwych dla zabudowy mieszkalnej, znajdujących się w sąsiedztwie obszaru.

Celem prognozy jest określenie przewidywanych skutków wpływu realizacji ustaleń projektu programu na środowisko, ewentualnych sposobów ich uniknięcia oraz rozważenie możliwych alternatyw. Uznano, iż uzgodniony zakres prognozy pozwoli na sporządzenie dokumentu uwzględniającego aspekty środowiskowe, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju.

Procedurę sporządzenia programu rozpoczęła uchwała nr 176/XIX/2016 Rady Miejskiej z dnia 19 maja 2016 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie Nowego Dworu Gdańskiego.

Podstawę prawną dla proponowanych w prognozie działań ochronnych, rozwiązań i wskazań stanowi Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późniejszymi zmianami) oraz ustawy szczegółowe i przepisy wykonawcze w zakresie: prawa ochrony środowiska, ochrony przyrody, ochrony

gruntów rolnych i leśnych, prawa wodnego, prawa geologicznego i górniczego, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, odpadów, utrzymania czystości i porządku w gminach, ochrony zabytków, przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi.

Niniejsza prognoza jest elementem przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu gminnego programu rewitalizacji.

2. Cel, zakres i metody opracowania

Celem opracowania jest określenie i ocena przewidywanego oddziaływania na środowisko, które może wyniknąć z realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Dwór Gdański, a także przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny ich wpływ na środowisko.

Podstawę prawną dla proponowanych w Prognozie działań ochronnych, rozwiązań i wskazań stanowi art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza powinna:

- zawierać:
  - informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
  - informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu Prognozy,
  - propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
  - informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
  - streszczenie w języku niespecjalistycznym;

- określać, analizować i oceniać:
  - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
  - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
  - różnorodność biologiczną,
  - ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,
  - klimat,
  - zasoby naturalne,
  - zabytki,
  - dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

➤ przedstawiać:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Prognozę sporządzono w sposób ogólny, uwzględniający metody typowe, w tym: opisowe, wskaźnikowe i macierzowe.

Uwzględniono stan i zagrożenia środowiska, dokonano analizy dotychczasowych zagrożeń środowiska i zmian stanu środowiska na obszarze objętym opracowaniem i w jego otoczeniu w ostatnich latach. Uwzględniono położenie obszaru względem obiektów i terenów podlegających ochronie, w szczególności na mocy ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie zabytków. Uwzględniono specyfikę obszaru objętego projektem planu, w tym jego funkcje, położenie względem wód powierzchniowych, istniejący układ komunikacyjny oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, użytkowanie gruntów, wymogi ochrony przyrody i ochrony zabytków. Ponadto sformułowano zalecenia dotyczące proponowanych działań alternatywnych oraz minimalizacji negatywnych skutków oddziaływań

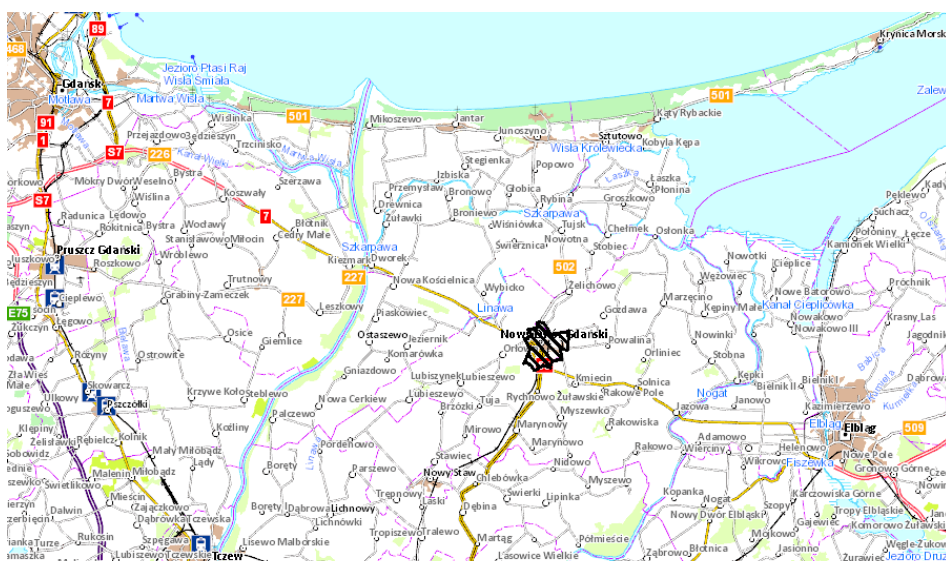
Informacje zawarte w Prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy, a stopień szczegółowości założeń został dostosowany do szczegółowości założeń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Dwór Gdański.

3. Informacja o zawartości, głównych celach, powiązaniach z innymi dokumentami oraz charakterystyka ustaleń projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Nowego Dworu Gdańskiego został opracowany zgodnie z wytycznymi ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777 z późn. zm.). Głównym narzędziem tworzącym ramy operacyjne i płaszczyznę koordynacji działań rewitalizacyjnych jest program rewitalizacji, który jest opracowywany oraz przyjmowany przez samorząd lokalny w drodze uchwały na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446) Gminny Program Rewitalizacji Gminy Nowy Dwór Gdański stanowi spójny dokument strategiczny mający na celu zidentyfikowanie przyczyn oddziałujących na degradację obszaru i znalezienie rozwiązań, które przywróciłyby świetność obszarowi kryzysowemu przy wykorzystaniu jego potencjałów i uwzględnieniu zagrożeń, poprzez działania mające charakter kompleksowy, uwzględniający aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenny, środowiskowy i kulturowy.

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Nowy Dwór Gdański zawiera w sobie ogólną charakterystykę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w gminie, analizę zjawisk kryzysowych i analizę jednostki, która w największym stopniu uległa degradacji. W ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji został wybrany obszar przeznaczony do kompleksowej rewitalizacji. Na terenie tym zaobserwowano szczególną koncentrację problemów społecznych oraz brak ładu przestrzennego.

obszar gminy

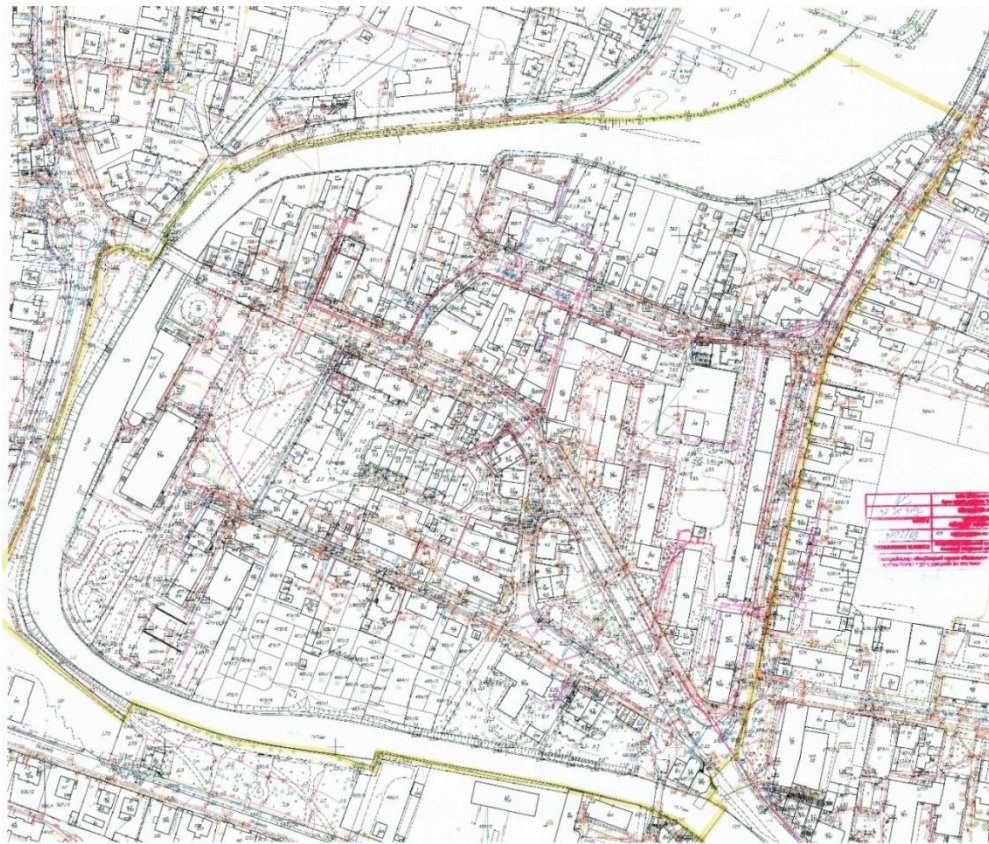
Położenie geograficzne miasta Nowy Dwór Gdański¹

Teren do objęcia rewitalizacją wyznaczono na podstawie szeregu czynników, określających obszar, w którym nagromadzenie zagadnień wymagających poprawy było odpowiednio największe. Zdiagnozowano cały obszar miasta Nowy Dwór Gdański w kryteriach: społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym. Obszar miasta podzielono na 19 mniejszych jednostek urbanistycznych. Każdą z nich postanowiono scharakteryzować na podstawie wskaźników obowiązkowych i fakultatywnych.

Wnioski z analizy obszaru objętego opracowaniem stanowiły podstawę do wyznaczenia w dalszych etapach celów i kierunków działań w dokumencie Gminnego Programu Rewitalizacji.

¹ Mapa wygenerowana przez system Geoportal (geoportal.gov.pl)

Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa

Legenda

 granice opracowania

Granice terenu objętego opracowaniem

Gminny Program Rewitalizacji Nowy Dwór Gdański stanowi dokument długookresowy, w ramach którego wyznaczono trzy główne cele:

Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i integracja osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych.

Cel 2. Wysoka jakość warunków życia mieszkańców Nowego Dworu Gdańskiego.

Cel 3. Bogaty potencjał rozwojowy i wysoki kapitał społeczny.

Zdefiniowanie celów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Dwór Gdański odbywało się na podstawie szeregu przeprowadzonych analiz, obserwacji, a także konsultacji społecznych i wywiadów z mieszkańcami. Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych powstała w porozumieniu z interesariuszami, jednostkami partnerskimi oraz na podstawie wniosków napływających w trakcie partycypacji. Wybrane przedsięwzięcia mają na celu łagodzenie niekorzystnych zjawisk na obszarze kryzysowym. Prowadzone działania

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

naprawcze powinny powodować trwałe efekty w sferze społecznej, przestrzennej i gospodarczej oraz pobudzać mieszkańców do samodzielności w działaniach.

W zakresie poszczególnych celów wyznaczone zostały konkretyzujące kierunki działań:

Cel 1:

Kierunek 1. Wsparcie społeczne rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu

Kierunek 2. Wspieranie pomocowe osób samotnych i niesamodzielnych, aktywna integracja osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych

Kierunek 3. Dostosowanie obiektów i przestrzeni dla wsparcia społecznego i pomocowego

Kierunek 4. Zwiększanie kompetencji zawodowych i dostosowanie ich do potrzeb rynku

Cel 2:

Kierunek 1. Poprawa stanu technicznego zabudowy oraz poprawa infrastruktury technicznej

Kierunek 2. Zwiększenie atrakcyjności gospodarczej

Kierunek 3. Zwiększenie atrakcyjności przestrzennej i nadanie szczególnego charakteru przestrzeniom

Cel 3:

Kierunek 1. Kształtowanie kompetencji społecznych

Kierunek 2. Kształtowanie przestrzeni budującej tożsamość lokalną

Gminny Program Rewitalizacji Nowy Dwór Gdański zgodny jest z innymi dokumentami strategicznymi:

- Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020,
- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego,
- Strategią Rozwoju Powiatu Nowodworskiego,
- Strategią Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański,
- Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowy Dwór Gdański,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Nowy Dwór Gdański,
- Miejscowym Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowy Dwór Gdański,
- Miejscowym Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Nowy Dwór Gdański.

Podczas prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji, przeprowadzono badania dotyczące sfery przestrzennej, społecznej i gospodarczej. Na terenie objętym opracowaniem zaobserwowano znaczne problemy w każdej z tych sfer. Prawidłowo przeprowadzony proces

rewitalizacji ma na celu polepszenie jakości życia oraz odwrócenie procesu dalszej degradacji obszaru, przy zachowaniu jego dotychczasowych mieszkańców i użytkowników. Dodatkowe szanse, takie jak rozwój turystyki na obszarze, nie powinny przesłaniać rzeczywistego celu, żeby wyeliminować zjawisko gentryfikacji. Aby zapewnić najlepsze warunki na poprawę sytuacji należy działać kompleksowo na bazie wartości jakie reprezentują mieszkańcy, na bazie ich kapitału ludzkiego i przestrzennego. Dodatkowo należy kontynuować proces partycypacji na etapie prowadzenia, a następnie oceny rewitalizacji.

Zaplanowano osiem przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

1. Nowodworskie Centrum Wsparcia Rodziny
2. Działania na rzecz wsparcia opiekunów w opiece nad osobami niesamodzielnymi i z niepełnosprawnościami oraz rozwój usług opiekuńczych
3. Dostosowanie Żuławskiego Ośrodka Kultury do celów świadczenia usług społecznych
4. Zagospodarowanie bulwaru wzdłuż rzeki Tuga
5. Zagospodarowanie części wspólnych i podwórek wspólnot mieszkaniowych oraz komunalnych obiektów mieszkaniowych
6. Zagospodarowanie ciągów komunikacyjnych i terenów przyległych
7. Pobudzanie kreatywności i współdziałania w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznych
8. Remonty obiektów zabytkowych

Zakres działań w związku z przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi:

1. Nowodworskie Centrum Wsparcia Rodziny

Rodziny zostaną objęte zindywidualizowanym i kompleksowym wsparciem jakie będzie oferowało utworzone w ramach projektu Centrum Wsparcia Rodziny, zapewniające pomoc wspomagającą prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

CENTRUM WSPARCIA RODZINY:

Placówka wsparcia dziennego: prowadzona w formie opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych;

Placówka wsparcia dziennego zapewni opiekę i wychowanie, pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. W placówce wsparcia dziennego realizowane będą zajęcia rozwijające co najmniej dwie kompetencje kluczowe.

Poradnia dla rodziców:

- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psycholog, pedagog, terapeuta): mediacje, terapia, porady,

- warsztaty umiejętności rodzicielskich warsztaty, podczas których udzielana będzie pomoc i wsparcie w zakresie rozwiązywania trudności wychowawczych, budowania relacji rodzinnych i właściwych wzorców zachowań,

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

- *organizacja i prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych* dla osób doświadczających różnego rodzaju trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku i życiu osobistym, mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji rodzin,
- konsultacje i poradnictwo w zakresie prawnym i obywatelskim - samouczek miejski – przywrócenie i wzmocnienie zaradności, samodzielności i aktywności, udzielanie informacji dotyczących działalności Urzędu miejskiego, pomoc w uzupełnianiu dokumentów, prowadzenie telefonu zaufania, kierowanie do odpowiednich jednostek i instytucji,
- nabywanie umiejętności spędzania wolnego czasu – organizacja zajęć przy współudziale animatorów i wolontariuszy.

2. Działania na rzecz wsparcia opiekunów w opiece nad osobami niesamodzielnymi i z niepełnosprawnościami oraz rozwój usług opiekuńczych

- Kształcenie w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi. Zadanie przewiduje nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki nad chorym czy niepełnosprawnym przez osoby niezwiązane zawodowo z działalnością opiekuńczą, jak również pracy z osobą niezaradną i niesamodzielną (pomoc i wsparcie w działaniach rodzinnych, wychowawczych, socjalnych itp.). Nabyte kwalifikacje mają pomóc w opiece nad osobami niesamodzielnymi, m.in. wykonanie czynności opiekuńczo-pielęgnacyjnych, a także wsparcie doradcze (socjalne, rodzinne, wychowawcze). Osoby zostaną przygotowane do pracy z osobą niesamodzielną i z osobami z niepełnosprawnościami w warunkach domowych. Kształcenie odbywać się będzie w Żuławskim Ośrodku Kultury.

- Sfinansowanie usługi asystenckiej oraz usługi opiekuńczej – wsparcie skierowane do osób starszych i z niepełnosprawnościami, przeżywających trudności w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez organizację odpowiedniej usługi asystenckiej oraz usługi opiekuńczej. Objęcie opieką i wsparciem osób, które z powodów trwałości, rozległości i złożoności problemu nie będą objęte wsparciem w ramach Centrum Wolontariatu.

- Centrum Wolontariatu – pomoc w formie wolontariatu opiekuńczego i pomocy sąsiedzkiej nad osobami z niepełnosprawnościami i niesamodzielnymi. Pomoc polegać będzie m.in. na zrobieniu zakupów, podaniu posiłku, wsparciu podczas spacerów oraz na towarzyszeniu i wspólnym spędzaniu wolnego czasu.

3. Dostosowanie Żuławskiego Ośrodka Kultury do celów świadczenia usług społecznych

Przedmiotem przedsięwzięcia będzie remont i adaptacja części pomieszczeń Żuławskiego Ośrodka Kultury usytuowanego w obszarze rewitalizacji na potrzeby Centrum Wsparcia Rodziny i Klubu Mieszkańca.

Zakres prac obejmuje:

- Renowacja i otwarcie łoży wraz z mobilnymi ściankami, dostosowanie pomieszczeń dla Centrum Wsparcia Rodziny i Klubu Mieszkańca
- Remont pomieszczenia szatni w hallu 1,
- Likwidacja ścianek działowych celem wydzielenia pomieszczenia użytkowego poprzez zamontowanie przegród szklanych hall 1,

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

- Wydzielenie pomieszczenia użytkowego poprzez zamontowanie przegród szklanych hall 2 oraz wydzielenie „foyer” na hallu 2,
- Remont stolarki drzwiowej wewnętrznej,
- Remont stolarki drzwiowej zewnętrznej - wejścia do obiektu,
- Wymiana stolarki okiennej zewnętrznej,
- Wymiana i doprojektowanie instalacji elektrycznej,
- Wymiana instalacji co. w pomieszczeniach przystosowanych na Placówkę wsparcia dziennego i Klub Mieszkańca,
- Wykonanie montażu dźwigu osobowego, zewnętrznego, panoramicznego, przelotowego wraz z zasilaniem elektrycznym i energoelektrycznym,
- Remont łazienek zlokalizowanych w hallu 1.
- Renowacja parkietu na sali widowiskowej,
- Konserwacja elementów kamiennych i lastriko hall 2 i hall 1,

Renowacja tynków wewnętrznych z przywróceniem pierwotnej kolorystyki na dużej sali widowiskowej i hall 2 i hall 1 (szacuje się, iż sala widowiskowa na cele EFS oraz klubu mieszkańca wykorzystywana będzie w około 40%, w 60% procentach wykorzystywana będzie na inne cele ŻOKu. Inne wykonywane remonty dotyczyć będą w 100% działań EFS lub klubu mieszkańca – co do pomieszczeń wprost wykorzystywanych dla projektu, oraz w odpowiednio mniejszym procencie szacunkowo jak dla Sali widowiskowej – co do części wspólnych obiektu, lecz są niezbędne w celu przeprowadzenia działań EFS oraz klubu mieszkańca, metodologia 40% do 60% oszacowana została na podstawie tygodniowej liczby godzin pracy Żuławskiego Ośrodka Kultury (72 godziny) do tygodniowej szacowanej liczby godzin projektu realizowanego w Żuławskim Ośrodku Kultury (30 godzin).

4. Zagospodarowanie bulwaru wzdłuż rzeki Tuga

Przedsięwzięcie obejmuje m. in. następujące prace:

- uporządkowanie zieleni,
- obiekty małej architektury, meble miejskie,
- gry interaktywne,
- miejsce na ognisko i grille,
- ścieżki piesze, rowerowe i rolkowe
- budowę kładki.

Sposób zagospodarowania terenu wyłoniony w drodze konkursu architektonicznego.

Powierzchnia obszaru: około 2 ha. Wdrożenie zadania przyczyni się do powstania atrakcyjnej przestrzeni rekreacyjnej, która będzie służyła mieszkańcom obszaru zdegradowanego, głównie w zakresie organizacji aktywnego spędzania czasu wolnego. Uporządkowanie zieleni i montaż obiektów małej architektury spowoduje, że przestrzeń nad rzeką stanie się bardziej estetyczna, a tym samym bardziej przystępna dla mieszkańców. Utworzenie kładki jest niezbędne celem połączenia obszaru zdegradowanego poddawanego rewitalizacji z pozostałą częścią miasta. Dzięki temu ograniczone zostaną bariery terytorialne między mieszkańcami poszczególnych obszarów. Pozwoli to na większą integrację mieszkańców i

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

minimalizowanie wykluczenia, czy też tworzenia niekorzystnych podziałów społecznych. Nowo powstała przestrzeń pozwoli na organizację imprez plenerowych, które w sposób naturalny przyczyniają się do integracji społecznej mieszkańców.

Po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji Gmina Nowy Dwór Gdański będzie odpowiedzialna za utrzymanie celów projektu w okresie 5 lat od otrzymania ostatniej płatności w projekcie. Koszty związane z eksploatacją i utrzymaniem infrastruktury będzie ponosiła Gmina Nowy Dwór Gdański. Środki przeznaczone na ten cel będą pochodzić z budżetu Gminy.

5. Zagospodarowanie części wspólnych i podwórek wspólnot mieszkaniowych oraz komunalnych obiektów mieszkaniowych

Zakres przedsięwzięcia obejmuje m.in.:

- remonty klatek schodowych,
- remonty elewacji,
- remonty dachów.

Budynki mieszkaniowe komunalne:

Elewacje: około 1500 m²

Dachy: około 500 m²

Klatki schodowe: około 200 m²

Budynki mieszkaniowe wspólnot:

Elewacje: około 2000 m²

Dachy: 1000 m²

Klatki schodowe: 400 m²

Ponadto na obszarze rewitalizowanym szczególnie zauważalny jest brak rozdzielania przestrzeni publicznych od półprywatnych i półpublicznych. Ma to wpływ na niskie poczucie odpowiedzialności za przestrzeń. . Brak wyposażenia służącego codziennej rekreacji (place zabaw, ławki, zielen, ogródek, ogrodzenie, oświetlenie terenu) wpływa na niski standard zamieszkania na obszarze rewitalizowanym. Zagospodarowanie podwórek sąsiedzkich pomogłyby stworzyć przestrzenie, z których chętnie korzystaliby mieszkańcy, a dodatkowo sam proces pomógłby zintegrować społeczność obszaru rewitalizowanego.

Prace obejmą:

- zagospodarowanie terenu podwórek sąsiedzkich,
- zagospodarowanie i uporządkowanie zieleni,
- wprowadzenie obiektów małej architektury,
- montaż oświetlenia.

Powierzchnia podwórek komunalnych: około 2000 m²

Powierzchnia podwórek sąsiedzkich wspólnot mieszkaniowych i spółdzielczych: około 1 ha.

Po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji Gmina Nowy Dwór Gdański (w zakresie budynków komunalnych), a także zarządcy poszczególnych budynków (wspólnoty i spółdzielnie) będą

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

odpowiedzialni za utrzymanie celów projektu w okresie 5 lat od otrzymania ostatniej płatności w projekcie. Koszty związane z eksploatacją i utrzymaniem infrastruktury będzie ponosiła Gmina Nowy Dwór Gdański (w zakresie budynków komunalnych), a także zarządcy poszczególnych budynków (wspólnoty i spółdzielnie). Środki przeznaczone na ten cel będą pochodzić z budżetu Gminy, a także z budżetów poszczególnych zarządców budynków.

6. Zagospodarowanie ciągów komunikacyjnych i terenów przyległych

Prace będą obejmowały:

- budowę i remont dróg,
- zmianę nawierzchni,
- budowę zatoczek parkingowych (14 miejsc postojowych),
- oświetlenie terenu,
- przebudowę instalacji podziemnych,
- uporządkowanie zieleni istniejącej i zagospodarowanie zielenią nową.

Długość ciągów komunikacyjnych: około 800 m

Powierzchnia terenów przyległych: 7000 m²

Po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji Gmina Nowy Dwór Gdański będzie odpowiedzialna za utrzymanie celów projektu w okresie 5 lat od otrzymania ostatniej płatności w projekcie. Koszty związane z eksploatacją i utrzymaniem infrastruktury będzie ponosiła Gmina Nowy Dwór Gdański. Środki przeznaczone na ten cel będą pochodzić z budżetu Gminy.

7. Pobudzanie kreatywności i współdziałania w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznych

W ramach zadania przewiduje się podjęcie następujących działań:

- 1) Konkurs na lokalizację przestrzeni, która ma zostać zagospodarowana – mieszkańcy będą mogli zgłaszać nie tylko propozycję miejsca, ale również propozycje zagospodarowania przestrzeni, wskazując np. czy potrzebna jest nowa mała architektura, czy istnieją już elementy, które można by poddać remontowi (np. odmalowanie ławek z wykorzystaniem motywów charakterystycznych dla miasta, czy danego miejsca), czy miejsce wymaga nasadzenia nowej zieleni, czy jedynie jej uporządkowania, itd.
- 2) Warsztaty – mieszkańcy będą bezpośrednio zaangażowani w realizację zaplanowanych działań i przeprowadzenie prac porządkowych, tak więc przed etapem realizacji wezmą udział w warsztatach (np. z sadzenia roślin, renowacji małej architektury) oraz sposobów i możliwości wdrożenia przyjętej wspólnie koncepcji zagospodarowania przestrzeni.
- 3) Prace związane z zagospodarowaniem terenu, takie jak:

4. Ocena zagrożeń i stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

Gmina Nowy Dwór Gdański jest gminą miejsko-wiejską, należącą do powiatu nowodworskiego w województwie pomorskim. Położona jest pomiędzy ramionami Nogatu i Wisły, na terenie Żuław Wiślanych. Obejmuje 24 sołectwa i 42 miejscowości. Gminami sąsiednimi są: Elbląg, Gronowo Elbląskie, Nowy Staw, Ostaszewo, Stegna oraz Sztutowo. Zajmuje ona powierzchnię 213,2 km² i jest największą gminą w powiecie nowodworskim.

Współczynnik lesistości jest zdecydowanie niższy niż wskaźnik ten dla całego powiatu (8%) i należy do jednego z najniższych w całym województwie. Na terenie gminy powierzchnię 17 741 ha stanowią użytki rolne. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni rolniczej, który na terenie gminy wynosi 93,9 pkt, ilustruje jak istotnym czynnikiem dla ogólnego oglądu gminy jest ta gałąź gospodarki. Przeważają tutaj mady, które są bardzo żyznymi glebami i stanowią doskonałe warunki do uprawy zbóż, ziemniaków czy buraków cukrowych. Zaletą tego regionu jest jego nizinny krajobraz oraz fakt, iż znajduje się na terenie Żuław, które stwarzają doskonałe warunki do rozwoju rolnictwa, a także pozwalają na bycie świadkiem zjawiska rozległości przestrzeni i ciągłości styku nieba i ziemi na linii na horyzontu. Część gminy znajduje się na terenie depresji, należą do niej m.in. sołectwa Marzęcino i Kępiny Małe. Jest to związane z historycznymi uwarunkowaniami osuszania tych terenów. Obszar gminy pokryty jest także gęstą siecią cieków, kanałów i rowów melioracyjnych, których łączna długość wynosi blisko 3500 km. Przez gminę przepływają rzeki: Tuga, Linawa, Nogat, Szkarpawa oraz Kanał Panieński.

Gmina znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego morskiego, dla którego charakterystyczny jest wpływ Bałtyku oraz wiatrów od strony zachodniej i północno-zachodniej. Innymi czynnikami oddziałującymi na klimat są: położenie w delcie Wisły, bogata sieć hydrograficzna, sąsiedztwo Zatoki Gdańskiej i Zalewu Wiślanego oraz nizinne ukształtowanie terenu. Średnia temperatura w styczniu wynosi – 2 °C, a w lipcu 18 °C. Na ochładzanie tego obszaru mają wpływ szczególnie wody Bałtyku i Zalewu Wiślanego. Opady w półroczu chłodnym utrzymują się na poziomie 200 mm, a w półroczu ciepłym – w granicach 400-450 mm. Ze względu na niewielkie zachmurzenie oraz lokalizację gminy w pobliżu wybrzeża, usłonecznienie rzeczywiste jest o 50 godzin większe niż na Pojezierzu Pomorskim. Największe nasilenie tego wskaźnika przypada na czerwiec i wynosi 8 godzin. Bogata sieć hydrograficzna ma także szczególny wpływ na średnią roczną wilgotność powietrza, która wynosi 84 % i potęguje częste pojawianie się mgieł. Na obszarze gminy występuje niekorzystny mikroklimat, ale środowisko jest ogólnie w dobrym stanie, dzięki

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

brakowi obiektów przemysłu ciężkiego i innych uciążliwych dla środowiska ośrodków. Ze względu na dużą ilość wartościowych przyrodniczo obszarów i bogaty świat roślinny, na terenie gminy znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu rzeki Nogat i rzeki Szkarpawy oraz obszar chroniony w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Zalew Wiślany. Zajmują one łącznie w przybliżeniu 30% powierzchni gminy. Ponadto gmina Nowy Dwór Gdański graniczy z obszarem Zielone Płuca Polski oraz z otuliną Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiślana. Na obszarze gminy można spotkać takie rzadkie gatunki jak: kuropatwy, bażanty, lisy, sarny białe, zajęce, dziki, borsuki czy łosie europejskie. Na terenie gminy zewidencjonowano 11 pomników przyrody, których zarządca jest w głównej mierze Skarb Państwa. Do innych obszarów cennych przyrodniczo należą: rzeka Tuga z zielenią przybrzeżną, zespoły zieleni parkowej, zieleni cmentarzy, zieleni śródpolna i parków wiejskich oraz uwodnione nieużytki. Głównymi zagrożeniami dla obecnie zrównoważonego stanu środowiska są zanieczyszczenia spowodowane ściekami komunalnymi i przemysłowymi, eutrofizacja wód, niewłaściwe zarządzanie gospodarką rybacką czy intensywna eksploatacja trzcinowisk.

Gmina zlokalizowana jest w centrum Żuław Wiślanych, natomiast miasto Nowy Dwór Gdański w centralnym punkcie gminy i uznawane jest za „Stolicę Żuław”. Pełni ono funkcję węzła komunikacyjnego - przebiegają przez nie: trasa E7, która bezpośrednio łączy ją z Gdańskiem i Elblągiem oraz droga krajowa 55, którą można dojechać do Malborka. Przez teren gminy przebiega trasa rowerowa Związku Gmin Nadzalewowych i Administracji Obwodu Kaliningradzkiego, a łączna sieć ścieżek rowerowych ma długość 4,7 km.

Miasto i gmina posiada dobrze rozwinięte zaopatrzenie w wodę. 100% ludności na terenie gminy korzysta z instalacji wodociągowej. Długość sieci wodociągowej wynosi 202,6 km. Ujęcie wody znajduje się poza terenem powiatu w Ząbrowie. Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest przy ulicy Warszawskiej w Nowym Dworze Gdańskim i do niej skierowane są ścieki z większości obszaru gminy. Długość sieci kanalizacyjnej wynosiła w 2009 roku 43,1 km². Zdarza się, że mieszkańcy korzystają z oczyszczalni przydomowych lub ze zbiorników bezodpływowych.

Znaczna liczba gospodarstw domowych opalanych jest węglem, co powoduje duży wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

---

² Dane z POnŚ, aktualne na 01.2011 r.

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

Obszar objęty opracowaniem, scharakteryzowany jako najbardziej zdegradowany, wyznaczony jest przez zakole rzeki Tugi od północy, zachodu i południa, oraz ulicę Obrońców Westerplatte od wschodu. Scharakteryzowany jako wymagający największych przekształceń i wybrany do rewitalizacji obszar obejmuje swoją powierzchnią 160 tys. m², co stanowi 3,16% ogólnej powierzchni miasta.

Na przedmiotowym obszarze przeważają funkcje mieszkaniowe z usługami w parterach oraz instytucje publiczne (Urząd Miejski, Żuławski Ośrodek Kultury, Starostwo Powiatowe, Żuławski Park Historyczny). W sąsiedztwie rzeki znajdują się w większości niezagospodarowane tereny zielone.

Szczególny charakter ulicy usługowej można przypisać ulicy Sikorskiego, która przecina przedmiotowy obszar. Mimo średniego natężenia ruchu, obciążenie komunikacyjne jest zauważalne, między innymi ze względu na nieuporządkowany system parkowania.

Na obszarze objętym opracowaniem znajduje się wiele emiterów na przyjętej zwyczajowo wysokości do 40m. Spośród nich najbardziej wpływowe dla ogólnego zjawiska niskich emisji są piece opalane węglem i drewnem, nieodpowiednie izolacje budynków bądź ich całkowity brak oraz ruch samochodowy. Do stanu powietrza przyczynia się również spalanie śmieci oraz emisja spalin z ciepłowni, która wymaga modernizacji.

Na przedmiotowym obszarze widoczny jest brak odpowiedniej ilości zbiorników do segregowania odpadów. Istniejące miejsca gromadzenia odpadów w sposób selektywny znajdują się głównie w północno-wschodnim fragmencie terenu objętego opracowaniem. Zauważalnym problemem są nielegalne składowiska odpadów. Można zaobserwować zjawisko porzucania śmieci, w tym wielkogabarytowych, na niemalże całym odcinku nabrzeży rzeki Tugi na terenie objętym opracowaniem.

Na opracowywanym terenie występują obszary zieleni, będące w różnym stanie zachowania. Należą do nich:

- wielofunkcyjna przestrzeń w sąsiedztwie Żuławskiego Ośrodka Kultury,
- zielony skwer znajdujący się w granicach Urzędu Miasta,
- przestrzeń przy nabrzeżach rzeki Tugi,
- tereny zabudowy wśród zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

W południowej części obszaru objętego opracowaniem nabrzeża rzeki Tugi stanowią w większości niewykorzystaną przestrzeń, wymagającą zagospodarowania. Jedynie w miejscach przejść na drugą stronę rzeki można zauważyć próby atrakcyjnego jej

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

zorganizowania. Ogromny potencjał, który kryje się za rzeką w centrum miasta jest obecnie całkowicie niewykorzystany. Porośnięty zielenią ruderalną stanowi miejsce dzikich składowisk śmieci oraz przestrzeń narażoną na dalszą dewastację i akty wandalizmu. W północnej części obszaru przestrzeń przy rzece nie są wykorzystywane do rekreacji, ponieważ zabudowa wraz z ogrodzeniami zlokalizowanymi bezpośrednio przy wodzie niekiedy uniemożliwia dostęp do nabrzeża. W obrębie niezagospodarowanych terenów przy Tuzie przy południowej granicy terenu rewitalizacji znajduje się pomnik przyrody, który wymaga szczególnej uwagi w procesie ewentualnego przeorganizowywania przestrzeni wokół niego.

W związku z przebiegiem rzeki Tugi przez obszar objęty opracowaniem jest on bezpośrednio narażony na niebezpieczeństwo powodzi. Fragmenty terenów położonych przy północnej i południowej granicy opracowania są zagrożone w największym stopniu.

Według prognozowanego scenariusza w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego narażony na zalanie zostanie prawie cały przedmiotowy obszar. Na negatywne konsekwencje uszkodzenia infrastruktury przeciwpowodziowej będzie narażone zarówno środowisko naturalne, dziedzictwo kulturowe, jak i ludność oraz obiekty handlowe i inne ważne gospodarczo.

Szczególnie na następstwa powodzi i straty z nimi związane narażone będą zadrzewione tereny użytków zielonych w pobliżu ulicy Kopernika oraz zabudowa w pobliżu mostu zwodzonego przy ul. Sikorskiego.

Analiza stanu środowiska, w tym ocena walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenu położonego w centralnej części miejscowości Nowy Dwór Gdański, w gminie Nowy Dwór Gdański, wskazuje, że jest to teren o przeciętnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz historyczno-kulturowych. Decyduje o tym położenie terenu na obszarze Żuław, stosunkowo bliskie sąsiedztwo większych ośrodków miejskich – Gdańska i Elbląga, dobry stan środowiska naturalnego, dość dobra dostępność komunikacyjna oraz dostęp do podstawowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Obszar jest predysponowany do przekształceń w zakresie planistycznym i urbanistycznym związanych z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Nowy Dwór Gdański. Pozostawienie obszaru opracowania w dotychczasowym użytkowaniu, mógłby prowadzić do powstawania nowych oraz do potęgowania istniejących zagrożeń środowiska. Obszar w szczególności mógłby stać się miejscem niekontrolowanego gromadzenia odpadów oraz ulegać pogłębiającym się procesom dysharmonizacji krajobrazu. Istniejąca zieleń jest

nieuporządkowana, widoczne są liczne ślady wydeptywania, a nawet w kilku miejscach odstania się skała macierzysta gleby. Brak działań w zakresie kompleksowego zagospodarowania obszaru, skutkować mógłby nasileniem zagrożeń dla jakości wód podziemnych i powierzchniowych. Pozostawienie obszaru w obecnym stanie, mogłoby prowadzić do pogłębiania się dysonansów fizjonomicznych. Dalsze nieużytkowanie obszaru prowadziłyby do stopniowego chaotycznego zarastania roślinnością (głównie samosiewami, chwastami, trawą i krzewami).

5. Problemy oraz cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

Ze względu na założone cele programu planowane zagospodarowanie na obszarze objętym opracowaniem powinno być zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i wymaganiami ładu przestrzennego, jak również zapewnić czynną ochronę ekosystemów. Ponadto planowane zagospodarowanie nie może stwarzać żadnych negatywnych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony oraz spójność obszaru.

Podstawowym problem ekologicznym na obszarze objętym projektem planu jest minimalizacja zagrożenia dla gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, ochrona powierzchni ziemi, ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed migracją zanieczyszczeń związanych z planowanym zainwestowaniem oraz ochrona walorów krajobrazowych.

Planowane zmiany zagospodarowania terenów spowodują ubytek powierzchni dotychczas aktywnej przyrodniczo.

Warto zwrócić uwagę, iż racjonalne zagospodarowanie obszaru może poprawić jego walory krajobrazowe. Obecnie obszar jest zaniedbany, nieuporządkowany, użytkowany niezgodnie z przeznaczeniem i zasadami ochrony

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji nie narusza ustaleń przyjętego w 1995 r. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowy Dwór Gdański.

Realizacja ustaleń programu nie pozostaje w sprzeczności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnymi z punktu widzenia projektu dokumentu.

6. Ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, możliwości i sposoby ich ograniczania, zapobiegania lub kompensacji oraz możliwe rozwiązania alternatywne

Podstawą określenia potencjalnych zagrożeń i konfliktów, jakie może spowodować realizacja ustaleń projektu programu rewitalizacji obejmującego tereny w centralnej części miasta Nowy Dwór Gdański w zakolu rzeki Tugi, była wnikliwa ocena dokonana podczas wizji terenowej oraz wnioski wynikające z analizy uwarunkowań środowiskowych dla przedmiotowego terenu.

Przedmiotem oceny były następujące elementy środowiska: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

W ocenie zastosowano trzy stopnie zagrożenia, jakie mogą wyrzucić proponowane zmiany przeznaczenia terenów na poszczególne komponenty środowiska: mały (1), średni (2) i znaczący (3). W wyniku realizacji projektu planu może też nastąpić poprawa warunków środowiska (+) lub w wyniku braku oddziaływania warunki pozostają bez zmian (0).

Pod pojęciem zagrożenie małe rozumieć należy typowe zmiany i przekształcenia danego komponentu środowiska o niewielkich walorach, a także zmiany jakie spowoduje realizacja przedsięwzięć programu rewitalizacji na opracowywanym terenie.

Zagrożenie średnie związane jest z przekształceniem poszczególnych komponentów o średnich walorach i zmiany jakie spowoduje realizacja przedsięwzięć programu rewitalizacji w opracowywanym terenie w niewielkim stopniu. Zmiany te wiązać się będą z realizacją działań mogących w odczuwalny sposób negatywnie wpływać na środowisko i życie ludzi.

Zagrożenie znaczące wiązać się będzie z radykalnymi zmianami i przekształceniami poszczególnych komponentów środowiska o dużych walorach, a związanych z realizacją przedsięwzięć mogących w znaczący sposób trwale negatywnie wpływać na środowisko.

Poprawa warunków środowiska wiązać się będzie z sytuacjami, gdzie wprowadzone działania sprzyjają bądź poprawiają dotychczasowe uwarunkowania i zapewniają ochronę jego walorów.

Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa

Warunki pozostają bez zmian w sytuacjach, gdy przedsięwzięcia programu rewitalizacji nie mają wpływu na elementy środowiska lub gdy są zgodne z dotychczasowymi zasadami i sposobami zagospodarowaniem terenu.

Szczegółową ocenę obszaru, w ujęciu poszczególnych komponentów środowiska z uwzględnieniem opisanych kryteriów, zawiera poniższa tabela.

Elementy środowiska	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Woda	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Opracowywany teren	1	+	1	1	0	2	2	+	0	0	+	+

Analizując zanotowane w tabeli wyniki przeprowadzonej oceny wpływu realizacji programu rewitalizacji na poszczególne komponenty środowiska należy stwierdzić, że planowane przedsięwzięcia na obszarze objętym opracowaniem spowodują nieznaczną ingerencję w środowisko. Planowane zmiany będą mieć wpływ na większość komponentów środowiska, jednak tylko w niewielkim stopniu na nie oddziaływać. Nie odnotowano przewidywanego znaczącego wpływu na żaden z elementów środowiska. Negatywne zmiany nastąpią tylko w małym lub średnim stopniu i dotyczyć będą kilku elementów środowiska.

Nie zidentyfikowano oddziaływania na obszary: klimat, woda i zasoby naturalne. Nastąpią pozytywne zmiany w odniesieniu do ludzi, krajobrazu, zabytków i dóbr materialnych na opracowywanym terenie.

Planowane zmiany zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem spowodują w efekcie negatywne zmiany różnorodności biologicznej. Zmiany te będą miały charakter lokalny, będą negatywne, pośrednie, skumulowane i długoterminowe. Niekorzystne zmiany w tym zakresie na opracowywanym terenie będą się wiązać głównie z zagospodarowaniem nowych przestrzeni. Część powierzchni zostanie utwardzona, co spowoduje zmniejszenie powierzchni aktywnej przyrodniczo. Teren objęty projektem jest obecnie zabudowany i posiada niewiele powierzchni zielonych. Z uwagi na ubogą szatę roślinną tych terenów, którą stanowią głównie trawy i zarośla przy nabrzeżach rzeki Tugi, oraz nieliczny drzewostan, zapewnienie w projekcie zagospodarowania nowych placów z uwzględnieniem miejsc zainwestowania zielenią jest istotnym działaniem sprzyjającym kształtowaniu różnorodności biologicznej i jej ochronie.

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

Realizacja przedsięwzięć programu rewitalizacji nie spowoduje negatywnego oddziaływania na ludzi. Prognozuje się natomiast poprawę stanu w tym zakresie. Analiza powierzchni obszaru i bazowanie na podobnych realizacjach pozwala założyć, iż planowane działania przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie, skumulowane i rozproszone oraz trwałe.

Warto zwrócić uwagę, że nowe zainwestowanie w reprezentacyjnej strefie miasta, w otoczeniu terenów o wysokich walorach kulturowych będzie oddziaływało także na mieszkańców zamieszkujących obszary wykraczające poza granice opracowywanego terenu.

Ustalenia projektu programu rewitalizacji nie spowodują powstania żadnych nowych źródeł emisji zapachowych lub uciążliwych emisji energetycznych, które mogłyby mieć negatywny wpływ na życie mieszkańców.

Realizacja programu rewitalizacji spowoduje w niewielkim stopniu negatywne oddziaływanie na zwierzęta. Zmiana funkcji terenu nie spowoduje istotnego utrudnienia dla bytowania gatunków fauny. Pod względem faunistycznym obszar opracowania jest raczej ubogi. Skupienia drzew i krzewów oraz zarośla są umiarkowanie atrakcyjne dla ornitofauny. Latem bogaty jest świat owadów, związany z lokalizacją analizowanego terenu przy rzece Tudze i związaną z tym faktem zwiększoną wilgotnością powietrza.

Ze względu na to, iż planowane działania nie będą znacząco ingerowały w przestrzeń, nie powinny stanowić ograniczenia możliwości migracji gatunków roślin i zwierząt. Zachowane zasoby zieleni i jej utworzone nowe formy, będą sprzyjały bytowaniu różnym gatunkom nie tylko związanym ze środowiskami antropogenicznymi.

Z uwagi na to, iż na przedmiotowym terenie nie stwierdzono występowania cennych gatunków fauny, w tym gatunków chronionych, oceniono zmiany jako negatywne w stopniu co najwyżej małym.

Negatywne oddziaływania na rośliny wynikać będą ze zmiany przeznaczenia terenu dotychczas stanowiącego powierzchnię aktywną przyrodniczo, na powierzchnie utwardzone. Zmiany te będą miały charakter lokalny, będą negatywne, skumulowane, bezpośrednie, długoterminowe i stałe. Ze względu jednak na fakt, iż część planowanych działań będzie dotyczyła także przeznaczenia terenów pod zainwestowanie i zagospodarowanie placów, także zielenią, ewentualne negatywne oddziaływania na rośliny zostaną zminimalizowane poprzez realizację nowych nasadzeń.

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

Na obszarze objętym analizą nie stwierdzono występowania siedlisk wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000. Z tego względu dopuszczenie planowanych inwestycji na obszarze objętym opracowaniem nie spowoduje utraty cennych siedlisk przyrodniczych ani degradacji roślin chronionych.

Planowane działania wywołają negatywne oddziaływanie na wodę. Realizacja ustaleń programem spowoduje powstanie nowych potencjalnych zagrożeń jakości wód. Realizacja nowego zainwestowania, nie powinna wpływać na wzrost ilości wytwarzanych ścieków bytowych. Obszar objęty opracowaniem posiada dostęp do sieci kanalizacyjnej.

Potencjalne zagrożenie związane jest z ewentualną awarią urządzeń lub sieci kanalizacyjnych, będących wynikiem niewłaściwie przeprowadzonych prac remontowych.

Projekt programu rewitalizacji nie zawiera żadnych działań, których realizacja mogłaby spowodować zagrożenie bakteriologiczne.

Na skutek wprowadzenia nowego zainwestowania obszaru nastąpi w niewielkim stopniu negatywne oddziaływanie na powietrze. Remonty związane z realizacją zaplanowanych działań będą skutkować większą niż dotychczas emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu. Działania te będą jedynie okresowe, dlatego nie powinny stanowić dużego zagrożenia. Ewentualne dodatkowe obciążenie może być spowodowane wzmożonym ruchem samochodowym związanym ze zwiększonym zainteresowaniem opracowywanym terenem.

Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza i emisji hałasu będzie również ulica Sikorskiego stanowiąca główną ulicę usługową analizowanego obszaru. Będzie ona powodować jednak małe uciążliwości.

Analiza programu planowanych przedsięwzięć wskazuje, że spełnione będą dopuszczalne poziomy hałasu, zgodnie ze stosownym przepisem odrębnym - Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej jest to poziom 60 dB w ciągu doby i 50 dB w nocy (od dróg i linii kolejowych) oraz 55 dB w ciągu doby i 45 dB w ciągu nocy (od pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu).

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

Planowane zmiany przeznaczenia terenów wywołają zmiany i przekształcenia powierzchni ziemi. Zmiany te będą negatywne, lokalne, bezpośrednie i stałe. Nastąpią one na skutek utwardzenia powierzchni części terenów.

Realizacja nowego zainwestowania nie spowoduje wielkoskalowych przekształceń rzeźby terenu, a tylko zmianę zagospodarowania i utwardzenie części terenu. W trakcie realizacji przedsięwzięć, a zwłaszcza podczas wykonywania wykopów pod urządzenia infrastruktury technicznej i budowę dojazdów nastąpi naruszenie i częściowe zniszczenie fizycznej i biologicznej struktury powierzchniowej warstwy gleby. Zmiany te będą nieodwracalne. Zmiany powierzchni ziemi będą jednak negatywne w stopniu co najwyżej średnim ze względu na niewielką powierzchnię zdegradowanych terenów, co nie powinno wpłynąć destruktywnie na ogólny stan powierzchni ziemi.

Realizacja przedsięwzięć programu rewitalizacji wpłynie pozytywnie na zmiany krajobrazu. Na terenie objętym opracowaniem dotychczasowe zagospodarowanie zaburzało ład przestrzenny i ogólne poczucie estetyki. Zmianie ulegnie fizjonomia krajobrazu, gdyż powstaną nowe elementy małej architektury, przestrzenie dotychczas nieużytkowane zostaną zaaranżowane lub zagospodarowane w inny sposób.

Wprowadzone rozwiązania będą charakteryzować się wysokim poziomem estetycznym poprzez: indywidualną formę stylistyczne detalu architektonicznego, renowacje elewacji budynków, zagospodarowanie zielenią. Są to szczegółowe ustalenia mające na celu kształtowanie ładu przestrzennego i ochronę walorów krajobrazowych.

Można stwierdzić, że przedsięwzięcia zawarte w programie rewitalizacji wystarczająco zabezpieczają ochronę krajobrazu i wymagania kształtowania ładu przestrzennego.

Realizacja przedsięwzięć oraz budowa sieci i urządzeń infrastruktury technicznej nie spowodują negatywnego oddziaływania na klimat. Niewielka powierzchnia terenu i umiarkowany program planowanych działań upoważnia do stwierdzenia, że suma emisji zanieczyszczeń energetycznych i komunikacyjnych wraz z zabudową w sąsiedztwie nie wywoła zmian odczuwalnych w skali ponadlokalnej i nie wpłynie na zmienność zjawisk pogodowych. Przyjęte rozwiązania urbanistyczne pozytywnie adaptują obszar opracowania do postępujących zmian klimatycznych, w szczególności uwzględniają możliwe gwałtowne opady deszczu, lokalne podtopienia, ekstremalne upały i wichury, opracowania systemów odprowadzania deszczówki czy możliwości wchłaniania wód opadowych i roztopowych przez glebę.

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

Realizacja przedsięwzięć programu rewitalizacji nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zasoby naturalne. Zmiana przeznaczenia niektórych terenów i zagospodarowanie ich nie spowoduje usunięcia drzewostanu. Ponadto część drzew zostanie wkomponowana w zieleń zagospodarowanych placów.

Na terenie objętym opracowaniem i w jego sąsiedztwie nie występują udokumentowane złoża kopalin.

Planowane działania programu rewitalizacji nie będą oddziaływały negatywnie na zabytki. W rejonie terenu objętego projektem planu istnieje znaczna liczba obiektów zabytkowych. Obszary ewentualnych znalezisk archeologicznych objęte są ochroną konserwatorską i dostępne będą do celów inwestycyjnych pod warunkiem przeprowadzenia niezbędnego zakresu prac archeologicznych, zapewniających odpowiednie warunki ochrony konserwatorskiej. Ponadto w ramach przedsięwzięć programu rewitalizacji planuje się przeprowadzenie remontów obiektów zabytkowych, przywracając tym samym ich świetność i chroniąc dobra kulturowe.

Realizacja programu rewitalizacji nie spowoduje znaczących oddziaływań na dobra materialne. Urzeczywistnienie przedsięwzięć nie wpłynie negatywnie na już istniejące w sąsiedztwie obiekty. Z pewnością natomiast wzrośnie wartość działek na opracowywanym terenie, ze względu na poprawę ogólnej estetyki przestrzeni oraz poprawę ładunku przestrzennego. Realizacja ustaleń programu nie zakłada zniszczenia lub degradacji żadnych dóbr materialnych w postaci budynków, dróg, linii kolejowych itp.

Przeprowadzona analiza możliwych rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań przedstawionych w programie rewitalizacji, w związku z niewielką powierzchnią analizowanego obszaru i umiarkowaną skalą przekształceń przestrzeni planowanych przedsięwzięć, pozwala na stwierdzenie, że rozwiązania przyjęte w projekcie programu rewitalizacji są akceptowalne z punktu widzenia ochrony środowiska. Można by oczywiście ograniczyć jeszcze bardziej zasięg ingerencji, zalecić większą dbałość o środowisko oraz zaproponować zwiększenie projektowanych powierzchni zielonych, ale przyjęte propozycje są optymalne i porównywalne z podobnymi rozwiązaniami analogicznych realizacji.

Największy wpływ na środowisko będzie odczuwalny podczas prac związanych z realizacją przedsięwzięć. Przebudowy i remonty generują zanieczyszczenie środowiska i znaczny hałas, jednak są to procesy tylko przejściowe, nie mające wpływu na ogólne pogorszenie stanu środowiska.

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

Należy zaznaczyć, że najlepszym z punktu widzenia ochrony środowiska rozwiązaniem byłoby maksymalne ograniczenie nowych inwestycji, bądź rezygnacja z ich realizacji i zachowanie obecnego stanu przestrzeni. Jednak ze względu na fakt, iż dużo zabiegów proponowanych w programie rewitalizacji będzie wywierało pozytywne oddziaływanie na środowisko, można stwierdzić iż ogólna ocena projektu programu kształtuje się neutralnie.

Realizacja ustaleń projektu planu nie pozostaje w sprzeczności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnymi z punktu widzenia projektu dokumentu.

7. Propozycje dotyczące przewidywanych metod oraz częstotliwości analizy skutków realizacji projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

Ze względu na planowane inwestycje w niewielkim stopniu naruszające naturalne środowisko, można stwierdzić, iż nie ma potrzeby monitorowania instytucjonalnie i w szerokim zakresie skutków realizacji ustaleń programu.

Z dużym prawdopodobieństwem należy przypuszczać, że ewentualne uciążliwości będą niezauważalne w ogólnym funkcjonowaniu systemu przyrodniczego. Zauważalnymi niedogodnościami może zostać obciążane środowisko w okresie realizacji projektów poprzez remonty i przebudowy, a tym samym zwiększenie emisji hałasu, poziomów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego czy ewentualnie zanieczyszczenie wód podziemnych.

Ze względu na planowane przedsięwzięcia i rodzaj inwestycji nie wnioskuje się o przeprowadzanie szczególnych pomiarów stanu środowiska i poziomów zanieczyszczeń. Planowane w ramach programu przedsięwzięcia mają na celu poprawę istniejącego stanu środowiska poprzez zagospodarowanie niewykorzystanych przestrzeni, zwiększenie terenów biologicznie czynnych czy termomodernizację.

8. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektu planu na środowisko

Pod pojęciem „transgraniczne oddziaływanie na środowisko” należy rozumieć, zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko: stwierdzenie możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji projektu programu, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na teren innego państwa.

Z uwagi na geograficzne położenie analizowanego terenu oraz zakres przedsięwzięć, nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko oraz nie występuje konieczność przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Dwór Gdański opracowano na podstawie art. 46 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późniejszymi zmianami).

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie i ocena przewidywanych skutków wpływu na środowisko, które mogą wynikać z realizacji projektu programu, a także przedstawienie rozwiązań alternatywnych eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ planowanego zainwestowania na środowisko.

Celem opracowania Prognozy Oddziaływania na Środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji jest zidentyfikowanie przyczyn wpływających na degradację obszaru i znalezienie rozwiązań, które przywróciłyby świetność obszarowi kryzysowemu przy wykorzystaniu jego potencjałów i uwzględnieniu zagrożeń, poprzez działania mające charakter kompleksowy, uwzględniający aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenny, środowiskowy i kulturowy.

Gmina zlokalizowana jest w centrum Żuław Wiślanych, natomiast miasto Nowy Dwór Gdański w centralnym punkcie gminy i uznawane jest za „Stolicę Żuław”. Pełni ono funkcję węzła komunikacyjnego. Na obszarze gminy występuje niekorzystny mikroklimat, ale środowisko jest ogólnie w dobrym stanie, dzięki brakowi obiektów przemysłu ciężkiego i innych uciążliwych dla środowiska ośrodków. Ze względu na dużą ilość wartościowych przyrodniczo obszarów i bogaty świat roślinny, na terenie gminy znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu rzeki Nogat i rzeki Szkarpawy oraz obszar chroniony w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Zalew Wiślany. Miasto i gmina posiada dobrze rozwinięte zaopatrzenie w wodę. 100% ludności na terenie gminy korzysta z instalacji wodociągowej. Na obszarze objętym opracowaniem znajduje się wiele emiterów na przyjętej zwyczajowo wysokości do 40m. Spośród nich najbardziej wpływowe dla ogólnego zjawiska niskich emisji są piece opalane węglem i drewnem, nieodpowiednie izolacje budynków bądź ich całkowity brak oraz ruch

samochodowy. Na wyznaczonym do rewitalizacji obszarze do stanu powietrza przyczynia się również spalanie śmieci oraz emisja spalin z ciepłowni, która wymaga modernizacji. Istniejące miejsca gromadzenia odpadów w sposób selektywny znajdują się głównie w północno-wschodnim fragmencie terenu objętego opracowaniem. Zauważalnym problemem są nielegalne składowiska odpadów. Można zaobserwować zjawisko porzucania śmieci, w tym wielkogabarytowych, na niemalże całym odcinku nabrzeży rzeki Tugi na terenie objętym opracowaniem.

W południowej części obszaru objętego opracowaniem nabrzeża rzeki Tugi stanowią w większości niewykorzystaną przestrzeń, wymagającą zagospodarowania. Jedynie w miejscach przejść na drugą stronę rzeki można zauważyć próby atrakcyjnego jej zorganizowania. Ogromny potencjał, który kryje się za rzeką w centrum miasta jest obecnie całkowicie niewykorzystany. Porośnięty zielenią ruderalną stanowi miejsce dzikich składowisk śmieci oraz przestrzeń narażoną na dalszą dewastację i akty wandalizmu. W północnej części obszaru przestrzeń przy rzece nie są wykorzystywane do rekreacji, ponieważ zabudowa wraz z ogrodzeniami zlokalizowanymi bezpośrednio przy wodzie niekiedy uniemożliwia dostęp do nabrzeża. W obrębie niezagospodarowanych terenów przy Tuzie przy południowej granicy terenu rewitalizacji znajduje się pomnik przyrody, który wymaga szczególnej uwagi w procesie ewentualnego przeorganizowywania przestrzeni wokół niego.

W związku z przebiegiem rzeki Tugi przez obszar objęty opracowaniem jest on bezpośrednio narażony na niebezpieczeństwo powodzi. Fragmenty terenów położonych przy północnej i południowej granicy opracowania są zagrożone w największym stopniu.

Analiza stanu środowiska, w tym ocena walorów przyrodniczych i krajobrazowych terenu położonego w centralnej części miejscowości Nowy Dwór Gdański, w gminie Nowy Dwór Gdański, wskazuje, że jest to teren o przeciętnych walorach przyrodniczych, krajobrazowych oraz historyczno-kulturowych. Decyduje o tym położenie terenu na obszarze Żuław, stosunkowo bliskie sąsiedztwo większych ośrodków miejskich – Gdańska i Elbląga, dobry stan środowiska naturalnego, dość dobra dostępność komunikacyjna oraz dostęp do podstawowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Z przeprowadzonej oceny wynika, że realizacja planowanych przedsięwzięć na obszarze objętym projektem Gminnego Programu Rewitalizacji nie spowoduje znaczącej ingerencji w środowisko. Planowane zmiany będą mieć niewielki wpływ na komponenty środowiska. Nie odnotowano przewidywanego znaczącego oddziaływania na żaden z elementów środowiska.

Negatywne zmiany nastąpią tylko w małym lub średnim stopniu i dotyczyć będą kilku elementów środowiska. Nie zidentyfikowano oddziaływania na obszary klimat, woda i zasoby naturalne. Nastąpią pozytywne zmiany w odniesieniu do ludzi, krajobrazu, zabytków i dóbr materialnych na opracowywanym terenie.

Realizacja przedsięwzięć programu rewitalizacji spowoduje pozytywne oddziaływanie na ludzi. Na nowych przestrzeniach rekreacyjnych mieszkańcy będą mogli w aktywny sposób spędzić czas a także utożsamić się z otaczającą ich przestrzenią. Stworzenie terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, pozwoli uzyskać wysoką jakość życia mieszkańców.

Realizacja programu rewitalizacji spowoduje w niewielkim stopniu negatywne oddziaływanie na zwierzęta. Zmiana funkcji terenu nie spowoduje istotnego utrudnienia dla bytowania gatunków fauny. Pod względem faunistycznym obszar opracowania jest raczej ubogi. Ze względu na to, iż planowane działania nie będą znacząco ingerowały w przestrzeń, nie powinny stanowić ograniczenia możliwości migracji gatunków roślin i zwierząt. Zachowane zasoby zieleni i jej utworzone nowe formy, będą sprzyjały bytowaniu różnym gatunkom nie tylko związanym ze środowiskami antropogenicznymi.

Negatywne oddziaływania na rośliny wynikać będą ze zmiany przeznaczenia terenu dotychczas stanowiącego powierzchnię aktywną przyrodniczo, na powierzchnie utwardzone. Zmiany te będą miały charakter lokalny, będą negatywne, skumulowane, bezpośrednie, długoterminowe i stałe. Ze względu jednak na fakt, iż część planowanych działań będzie dotyczyła także przeznaczenia terenów pod zainwestowanie i zagospodarowanie placów, także zielenią, ewentualne negatywne oddziaływania na rośliny zostaną zminimalizowane przez realizację nowych nasadzeń.

Na skutek wprowadzenia nowego zainwestowania obszaru nastąpi w niewielkim stopniu negatywne oddziaływanie na powietrze. Remonty związane z realizacją zaplanowanych działań będą skutkować większą niż dotychczas emisją zanieczyszczeń powietrza i hałasu. Działania te będą jedynie okresowe, dlatego nie powinny stanowić dużego zagrożenia. Ewentualne dodatkowe obciążenie może być spowodowane wzmożonym ruchem samochodowym związanym ze zwiększonym zainteresowaniem opracowywanym terenem.

Realizacja nowego zainwestowania nie spowoduje wielkoskalowych przekształceń rzeźby terenu, a tylko zmianę zagospodarowania i utwardzenie części terenu. W trakcie realizacji przedsięwzięć, a zwłaszcza podczas wykonywania wykopów pod urządzenia infrastruktury

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

technicznej i budowę dojazdów nastąpi naruszenie i częściowe zniszczenie fizycznej i biologicznej struktury powierzchniowej warstwy gleby.

Realizacja przedsięwzięć programu rewitalizacji wpłynie pozytywnie na zmiany krajobrazu. Na terenie opracowywanym dotychczasowe zagospodarowanie zaburzało ład przestrzenny i ogólne poczucie estetyki. Zmianie ulegnie fizjonomia krajobrazu, gdyż powstaną nowe elementy małej architektury, przestrzenie dotychczas nieużytkowane zostaną zaaranżowane lub zagospodarowane w inny sposób.

Planowane działania programu rewitalizacji nie będą oddziaływały negatywnie na zabytki. W rejonie terenu objętego projektem planu istnieje znaczna liczba obiektów zabytkowych. Obszary ewentualnych znalezisk archeologicznych objęte są ochroną konserwatorską i dostępne będą do celów inwestycyjnych pod warunkiem przeprowadzenia niezbędnego zakresu prac archeologicznych, zapewniających odpowiednie warunki ochrony konserwatorskiej. Ponadto w ramach przedsięwzięć programu rewitalizacji planuje się przeprowadzenie remontów obiektów zabytkowych, przywracając tym samym ich świetność i chroniąc dobra kulturowe.

Przeprowadzona analiza możliwych rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań przedstawionych w programie rewitalizacji, w związku z niewielką powierzchnią analizowanego obszaru i umiarkowaną skalą przekształceń przestrzeni planowanych przedsięwzięć, pozwala na stwierdzenie, że rozwiązania przyjęte w projekcie programu rewitalizacji są akceptowalne z punktu widzenia ochrony środowiska. Można by oczywiście ograniczyć jeszcze bardziej zasięg ingerencji, zalecić większą dbałość o środowisko oraz zaproponować zwiększenie projektowanych powierzchni zielonych, ale przyjęte propozycje są optymalne i porównywalne z podobnymi rozwiązaniami dla analogicznych realizacji.

Podstawowym problem ekologicznym na obszarze objętym opracowaniem jest minimalizacja zagrożenia dla gatunków roślin i zwierząt, ochrona powierzchni ziemi, ochrona powietrza i wód powierzchniowych i podziemnych przed migracją zanieczyszczeń związanych z planowanym zainwestowaniem. Warto zwrócić uwagę, iż racjonalne zagospodarowanie obszaru może poprawić jego walory krajobrazowe. Obecnie obszar jest zaniedbany, nieuporządkowany, użytkowany niezgodnie z przeznaczeniem i zasadami ochrony.

Z dużym prawdopodobieństwem należy przypuszczać, że ewentualne uciążliwości będą niezauważalne w ogólnym funkcjonowaniu systemu przyrodniczego. Odczuwalnymi niedogodnościami może zostać obciążane środowisko w okresie realizacji projektów poprzez

*Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz budżetu Państwa*

remonty i przebudowy, a tym samym zwiększenie emisji hałasu, poziomów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, jednak są to procesy tylko przejściowe, nie mające wpływu na ogólne pogorszenie stanu środowiska.

Ze względu na planowane przedsięwzięcia i rodzaj inwestycji nie wnioskuję się o przeprowadzanie szczególnych pomiarów stanu środowiska i poziomów zanieczyszczeń. Planowane w ramach programu przedsięwzięcia mają na celu poprawę istniejącego stanu środowiska poprzez zagospodarowanie niewykorzystanych przestrzeni, zwiększenie terenów biologicznie czynnych czy termomodernizację.

Należy zaznaczyć, że najlepszym z punktu widzenia ochrony środowiska rozwiązaniem byłoby maksymalne ograniczenie nowych inwestycji, bądź rezygnacja z ich realizacji i zachowanie obecnego stanu przestrzeni. Jednak ze względu na fakt iż dużo zabiegów proponowanych w programie rewitalizacji będzie wywierało pozytywne oddziaływanie na środowisko, można stwierdzić iż ogólna ocena projektu programu kształtuje się neutralnie.

Z uwagi na geograficzne położenie analizowanego terenu oraz zakres przedsięwzięć, nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko oraz nie występuje konieczność przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.